

En länk i hjälpkedjan

Blodtjänsts år

2014

Röda Korset
Blodtjänst

Blodtjänst
i korthet 2

Direktörens
översikt 4

Verksamhets-
översikter 5

Personal 8

Ekonomi och
samhällsansvar 9

Siffror om
Blodtjänst 10

Läs mer:

<http://vuosikertomus.veripalvelu.fi/sv>

Blodtjänst i korthet

BLODTJÄNST SOM EN DEL AV FINLÄNSK HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Blodtjänst är en inrättning inom Finlands Röda Kors som betjänar hälsovården. Blodtjänst har ett centraliserat ansvar för blodtjänstverksamheten i hela landet. Vår verksamhet omfattar inte bara organiseringen av blodgivning och insamlandet av blod utan även testning av donerat blod samt framställningen av blodprodukter och distributionen till sjukhusen.

Blodtjänst erbjuder hälso- och sjukvården bland annat kompatibilitetstester samt analyser med avseende på organ-, vävnads- och stamcellstransplantationer samt koagulationsfaktorer och trombocyter. Blodtjänst utför blodgruppsbestämning och testning av blodgruppsantikroppar för alla gravida kvinnor i Finland. Inom Blodtjänst verkar dessutom Finlands Stamcellsregister genom vilket vi förmedlar transplantat för alla stamcellstransplantationer som utförs i Finland.

Intern forskning och utveckling utgör grunden för vår gedigna expertis, vilket möjliggör trygg blodtransfusion och nya former av cellterapi även i framtiden.

Vi skapar möjligheter att rädda liv. Vi utför vår uppgift i samarbete med frivilliga blodgivare och sjukhusens experter.

Tillsammans för patientens bästa

Vi arbetar för att patienter ska tillfriskna. Blodtjänst stödjer sjukhusens vårdkedja tillsammans med blodgivarna. Ett stort antal frivilliga ställer upp och hjälper oss att organisera massblodgivning.

Vi arbetar professionellt

Blodtjänst har cirka 500 anställda på nio orter och alla är experter inom sina områden. Vi erbjuder hälso- och sjukvården blod- och cellprodukter samt laboratorie- och experttjänster i samband med dessa.

Utan vinstintresse

Blodtjänst är en organisation inom Finlands Röda Kors och arbetar utan vinstintresse. Vi täcker våra kostnader genom att sälja blod- och cellprodukter samt experttjänster till hälso- och sjukvården. Blodtjänst arbetar ansvarsfullt för verksamhetens soliditet.

Produktion och layout: Mediafocus Oy **Texter:** Blodtjänsts kommunikation
Foto: Blodtjänsts bildarkiv **Översättning:** Meditrans Oy **Tryckeri:** SP-Paino

4041 0750
Painotuote

Kestävän
metallisuuden
edustamiseksi
www.pefc.fi

Produkten är
tryckt på Multi
Art Silk papper
som är FSC-
certifierat.

Våra värden

Patientens välbefinnande

Vår verksamhet har alltid patienters välbefinnande som mål.

Uppskattning av donatorer

Frivilliga blodgivare och stramcellsdonatorer är Blodtjänsts samarbetsparter i hjälpkedjan. Vi värdesätter blodgivarna och donatorerna samt deras gåva genom att erbjuda en kanal för hjälp till patienterna.

Tillförlitlighet

Vi förtjänar och värnar om det ömsesidiga förtroendet genom tydliga och konsekventa arbetssätt. I vår verksamhet tillämpar vi god administration och öppen kommunikation.

De anställdas välbefinnande

Vi förbättrar de anställdas välbefinnande, vilket leder till de bästa verksamhetsresultaten. Vi vill att de anställda ser Blodtjänst som en bra arbetsplats som erbjuder möjligheter till att lyckas och uppleva arbetsglädje samt uppmuntrar till utveckling.

Effektiv verksamhet

Vi värdesätter blodgivarens och donatorns gåva genom att se till att den används i rätt tid samt så effektivt och ändamålsenligt som möjligt för patienters välbefinnande. Vi utvecklar också vårt arbete kontinuerligt för att det ska bli smidigare.

Vår verksamhet har alltid patienters välbefinnande som mål.

DIREKTÖRENS översikt

För Blodtjänst var 2014 ett stabilare och jämnare år än det föregående året. Vi slutförde organisationsförändringarna och koncentrerade oss på att utveckla vår verksamhet enligt vår nya strategi. Många mätare visade goda resultat: blodgivarnas lojalitet till Blodtjänst hölls på en hög nivå, sjukhuskunderna var nöjda, personalenkätresultaten förbättrades ytterligare och det ekonomiska resultatet överraskade även de mest positiva prognoserna.

Den viktigaste styrande faktorn för vår verksamhet är sjukhusens användning av blodprodukter. Användningen av röda blodkroppar minskade med 4 % under året tack vare utvecklingen av behandlingsmetoderna, vilket var förväntat. Antalet blodgivningar minskade i motsvarande förhållande. Fortfarande behövdes dock klart över 200 000 blodgivningar, d.v.s. 800–900 blodgivare varje vardag. Trots den minskade användningen av blodprodukter utgör blodgivning fortfarande en viktig form av hjälp, eftersom blodet patienterna behöver inte kan ersättas på konstgjord väg.

Mängderna röda blodkroppar som används i Finland börjar vara på europeisk medelnivå, men blodplättar (trombocyter) används fortfarande i betydligt högre grad hos oss än i övriga Västeuropa. Efterfrågan på blodplättar ökade faktiskt med 1 % under 2014. Vi tror dock att också användningen av blodplättar kommer att minska på lång sikt. Vi förbereder oss ändå på att effektivisera insamlingen av blodplättar, så att vi kan hålla framställningen av blodplättsprodukter på den nivå som sjukhusen behöver och reagera på snabba förändringar i efterfrågan.

Blodtjänsts långvariga schweiziska samarbetspart Octapharma slutade under 2014 använda maskinellt insamlad finländsk plasma som råmaterial för färskfrusen plasma. I slutet av 2014 lade vi därför ner den maskinella insamlingen av plasma för detta ändamål. Alternativet skulle ha varit att leverera plasma för användning som råmaterial för andra plasmaläkemedel, men inkomsterna från detta skulle inte ha täckt insamlingskostnaderna.

Efterfrågan på våra laboratorie- och celltjänster var lagom. Exempelvis antalet organtransplantationer och stamcellstransplantationer ökar och detta sysselsätter vår vävnadstypningspersonal. Klar tillväxt uppvisade också vår cellproduktionscentral som framställde mesenkymala stromaceller för behandling av antivärddreaktion hos patienter som fått stamcellstransplantat och keracytprodukter för brännskadepatienter.

Vår forskningsstrategi förnyades enligt rekommendationer från vår vetenskapliga delegation. I vår forskning koncentrerade vi oss på utveckling av blodgivningsverksamheten, blod-

transfusionsbehandlingar samt cell- och vävnadsterapier. Vi fick goda utgångspunkter för våra nya forskningsprojekt genom ett forskningsprogram som finansieras av Tekes och hör till forskningskonsortiet Salwe. Helt nya forskningsområden är effekten av blodprodukters ålder på blodtransfusionsbehandling samt blodgivningens hälsoeffekter. Vi är också aktiva inom biobanksverksamheten och deltar i Hematologiska biobanken som främjar forskning i allvarliga blodsjukdomar.

Tvärtemot prognoserna ökade Blodtjänsts omsättning och var 65,8 milj. euro. Samtidigt minskade våra betydande sparåtgärder kostnaderna med över tre miljoner euro, så redovisningsperiodens överskott uppgick till slut till 5,9 milj. euro, vilket är ett mycket positivt resultat. Det ekonomiska resultatet gjorde det möjligt för oss att rikta resurser mot framtiden. Vi gav en donation på 750 000 euro till Helsingfors universitets Framtidsfond för att främja medicinsk forskning och undervisning. Vi beslutade också att hålla priserna på blodprodukter oförändrade och inte höja dem i förhållande till kostnadsökningen.

År 2015 kommer vår strategiska utvecklingsverksamhet att rikta sig bl.a. mot förbättring av blodgivningsverksamhetens dagliga jämnhet och förutsägbarhet, datasystems lösningar som förbättrar blodproduktkedjans funktion samt utveckling av cellproduktionscentralens verksamhet. Vi försöker också få våra underutnyttjade utrymmen i Stenhagen uthyrda för att minska våra kostnader.

Jag vill än en gång rikta ett varmt tack till alla våra blodgivare för att de sträckt ut en hjälpsam hand till patienter som behöver hjälp. Tack till vår personal som är engagerad i vårt arbete för att de förmedlat hjälpen till patienterna. Jag vill också tacka våra samarbetsparter som har deltagit i hjälpkedjan.

Martti Syrjälä
Blodtjänsts direktör

BLODPRODUKTER OCH PLASMALÄKEMEDEL

Leveranssäkerheten för blodprodukter hölls på en god nivå liksom under de föregående åren. I början av året fortsatte användningen av blodprodukter minska som väntat, men under sommaren ökade användningen. Totalt minskade användningen av röda blodkroppar med 4 % jämfört med 2013. Användningen av blodplättar ökade däremot med en procent.

Vi har systematiskt utvecklat våra framställningsprocesser tillsammans med personalen för att göra verksamheten snabbare och smidigare. Nu kan vi leverera blodprodukter till sjukhusen färskare än tidigare. Också patienterna har nytta av detta, eftersom en färsk produkt vanligen är bättre med avseende på behandlingssvaret och säkerheten. År 2014 var röda blodproppars genomsnittsalder 7,7 dygn när de levererades till sjukhus jämfört med 10 dygn år 2013.

Optimering av blodlagren kräver skicklig produktionsledning och smidigt samarbete mellan produktionen och blodgivningsverksamheten. Vi har utvecklat de rätta områdena, eftersom Europeiska blodalliansens (EBA) utvärderingsgrupp konstaterade att vår produktion har effektiviserats med över 20 % jämfört med den föregående utvärderingen för två år sedan.

Inom läkemedelspartihandel skar vi ner vår verksamhet och nu koncentrerar vi oss endast på tjänster som stöder vår kärnverksamhet. I slutet av 2014 slutade vi distribuera alla andra plasmabaserade läkemedel förutom processad färskfrusen plasma. Försäljningen av denna färskfrusna plasmaproduct ökade med ungefär en procent under 2014 efter att ha minskat i tre år i rad.

Vi fick ett utmärkt betyg i vår kundundersökning som genomfördes bland våra kunder som arbetar vid blodcentralerna och inom patientvården. 24/7-betjäningen och expertkonsultationen i problemsituationer upplevdes speciellt viktig.

BLODGIVNING

Inom blodgivningsverksamheten är vårt mål att den dagliga insamlingsvolymen ska bli jämnare och mera förutsägbar och att blodgivningen ska motsvara behovet inom olika blodgrupper. Vi uppföljer ortspecifik befolkningsökning och planerar vårt blodgivningsnätverk och våra massblodgivningar enligt detta.

Under 2014 samlade vi in en tillräcklig och jämn mängd blodgivning under hela året, också under sommaren, trots att användningen av blodprodukter på sjukhusen överskred vår prognos under sommarmånaderna. Antalet helblodgivning var totalt cirka 216 000 och dessutom donerades plasma och blodplättar över 4 000 gånger. Antalet helblodgivningar minskade men cirka 3 %, vilket motsvarade minskningen av användningen av röda blodkroppar på sjukhusen.

Under 2014 hade vi 127 000 olika blodgivare, av vilka över 14 000 gav blod för först gången. Andelen förstagångsblodgivare utgjorde nästan 14 %, vilket är en lämplig andel med tanke på förnyelsen av blodgivarpoolen. Hinder för blodgivning fanns under 11 % av besöken, vilket är ungefär samma andel som under tidigare år.

För att förbättra leveranssäkerheten för blodplättar ökade vi den maskinella insamlingen av blodplättar (trombaferes) vid Stenhagens verksamhetsenhet så att den nästan fördubblades. Andelen blodplättsprodukter som framställts med blodplättar insamlade genom trombaferes var cirka 6 %.

I slutet av 2014 lade vi ner den maskinella insamlingen av plasma som råmaterial vid verksamhetsenheterna i Stenhagen och Sanomahuset. Tillverkare av plasmaläkemedel använder inte längre finländsk aferesplasma för framställning av färskfrusen plasma, så det fanns inte längre förutsättningar för eller behov av separat insamling av plasma. I fortsättningen insamlar vi endast plasma som separerats ur helblod. Denna plasma fryser vi ner inom 24 timmar efter blodgivningen och levererar till våra avtalsparter för användning som råmaterial för plasmaläkemedel.

Den övre åldersgränsen för blodgivare höjdes till 70 år i februari 2014. Blodgivarna mottog förändringen väl och personer över 65 år donerade nästan 4 000 påsar blod under året.

Blodgivningens
hälsoeffekter är
ett av de nya
forskningsområdena.

FORSKNING OCH CELLTJÄNSTER

Celltjänster

Under 2014 förmedlade vi totalt 159 stamcellstransplantat, vilket är det största antalet under de 22 år vi har arbetat med förmedling. Vårt Stamcellsregister har samarbetet med Tartus universitetssjukhus sedan 2010 och estniska frivilliga har kunnat gå med i registret. År 2014 donerade en estnisk medlem i registret stamceller för första gången.

Antalet medlemmar i vårt Stamcellsregister ökar tack vare aktiva personers och våra samarbetsparters kampanjer. Medlemsantalet ökade under året med över 3 000 personer och var i slutet av året över 25 000. Också antalet stamcellstransplantat som doneras av medlemmar i registret har ökat signifikant.

Via vårt Stamcellsregister förmedlade vi fortfarande också stamceller från placentalblod för behandling av patienter och upprätthöll vår placentalblodbank enligt internationella kvalitetskrav.

Vid vår Cellproduktionscentral framställde vi mesenkytala stromaceller (stamceller) som användes för behandling av 14 stamcellstransplantationspatienter med allvarlig antivärdreaktion på ÅUCS och HUCS. Från Cellproduktionscentralen levererade vi också kerationocytprodukter till totalt fem brännskadepatienter vis HUCS brännskadecentrum. Keratinocyter isoleras från patientens egen hud. Vi inledde tre nya forskningsprojekt för utveckling av nya produkter.

Vi deltar också i biobanksverksamheten. Vi koordinerar Hematologiska biobankens verksamhet enligt avtal vi ingått med Institutet för molekylärmedicin i Finland (FIMM), Hematologföreningen i Finland och sjukvårdsdistrikten.

Forskning

Vi förnyade vår forskningsstrategi och utarbetade forskningsplaner för forskningsområdena blodtransfusionsbehandlingar samt cell- och vävnadsterapier i enlighet med strategin. I valet av forskningsprojekt följer vi vår vetenskapliga delegations rekommendationer. Nya forskningsprojekt som vi inledde gäller åldrande av röda blodkroppar och blodplättar samt hälsoeffekter i samband med blodgivning.

Vi fick Tekes-finansiering för vårt fyraåriga forskningsprogram Individualiserad diagnostik och behandling som genomförs inom forskningskonsortiet Salwe, vilket är viktigt för kontinuiteten av vår forskning. Projekten som ingår i forskningsprogrammet stödjer alla fyra tyngdpunkter i Blodtjänsts forskningsstrategi: hälsoeffekter av regelbunden blodgivning, åldrande av blodkroppar, utveckling av nya cellterapier och forskning i transplantation av stamceller från blod. Med hjälp av Salwe-programmet kan vi förstärka vårt samarbetsnätverk med både nationella och internationella forskningsorganisationer och företag.

Våra forskare medverkade i sammanlagt 34 vetenskapliga publikationer under 2014. Av dessa var fyra ansedda vetenskapliga publikationer med en inflytelsefaktor (Impact Factor, IF) på över 4. Två doktorsavhandlingar publicerades.

Blodtjänsts egen satsning på forskning år 2014 var 1,3 milj. euro, vilket är 2 % av omsättningen. Sammanlagt spenderade vi totalt 2,1 milj. euro på forskning och produktutveckling, och 40 % av detta, d.v.s. 854 000 euro, täcktes med extern finansiering. Vi fick forskningsbidrag från Tekes-program och i form av EVO-finansiering som staten beviljar för hälsorforskning på universitetsnivå.

LABORATORIE- TJÄNSTER

Inom laborietjänsterna fäste vi mycket uppmärksamhet vid att göra processerna smidigare enligt LEAN-verksamhetsmodellen. Personalen deltog aktivt i utvecklingen och lämnade in över 20 LEAN-utvecklingsinitiativ som gäller laboratorieundersökningar. LEAN-projekten hjälpte oss göra testprocesserna för blodgrupps- och virusundersökningar samt för donator- och rådgivningsprover enklare och smidigare.

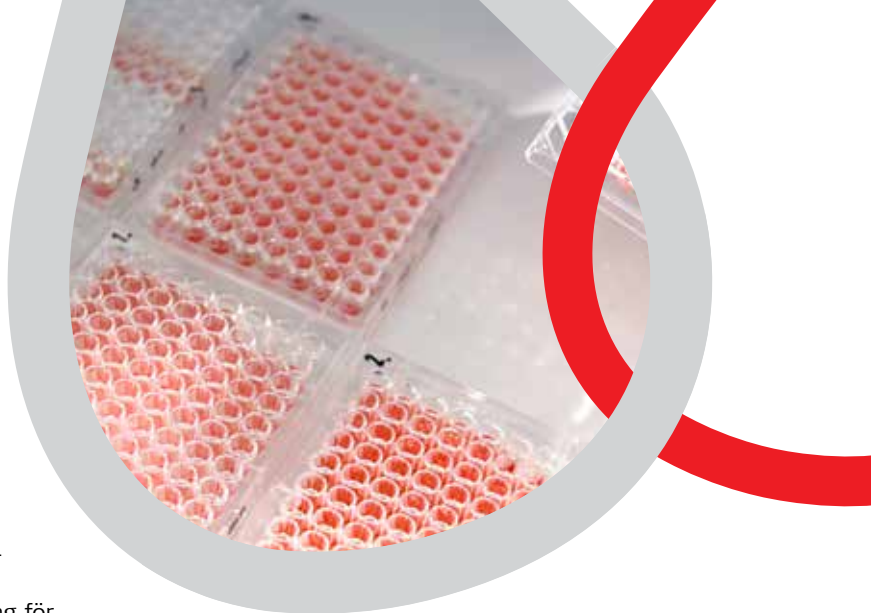
I början av året inledde vi RhD-blodgruppsutredning för foster ur blodprover på RhD-negativa mammor enligt ett nytt nationellt anti-D-skyddsprogram. Under året undersöktes 4 500 prover som kom från mödrarådgivningar i hela Finland.

Transplantationsjouren hade ett mycket aktivt år, eftersom antalet transplantationspatienter uppgick till 355, vilket är ett rekord. Vid sidan om jourundersökningarna utvecklade vi nya metoder för att förkorta tiden som används för en jourundersökning.

När det gäller hemostasundersökningar tog vi under 2014 i bruk automation, vilket ökar antikroppsbestämningarnas effektivitet.

Vi utvidgade vårt datasystem så att överföringen av laboratorieresultat blev snabbare och enklare särskilt när det gäller vävnadskompatibilitetsundersökningar. År 2014 överfördes över hälften av våra kliniska patientundersökningar via vårt datasystem.

Under året förberedde vi också samarbetet med våra samarbetslaboratorier när det gäller utförande av laboratorieundersökningar som är nödvändiga för frigörelse och val av blodprodukter i undantagssituationer.

Transplantationsjouren hade ett mycket aktivt år, eftersom antalet transplantationspatienter uppgick till 355, vilket är ett rekord.

ÖVRIGA VERKSAMHETER

Syftet med våra **medicinska experttjänster** är att hjälpa sjukhusens personal att genomföra blodtransfusioner och cellterapi tryggt och effektivt. Detta omfattar bland annat olika typer av konsultation, leverans av specialprodukter, finande av lämpliga blodprodukter för alloimmuniserade patienter, jourverksamhet och fortbildning.

Fortbildningstjänster utgör en del av våra medicinska tjänster. Vi ordnade 12 fortbildningsdagar för våra sjukhuskunder och totalt 400 yrkesutbildade personer inom hälsovården deltog. Dessutom höll våra läkare och experter tiotals föreläsningar hos våra kunder och under olika utbildningsevenemang. Våra utbildningstjänster har fått utmärkt respons och verksamheten utvecklas vidare för att möta våra kunders behov som förändras. Vår ABO-webbkurs om blodtransfusion har hittills använts över 175 000 gånger. Kursen lär ut trygg blodtransfusion till sjukskötare och läkare som deltar i blodtransfusionsbehandling. För läkare ordnar vi också introduktion och utbildning som stöd för specialisering genom arbetsperioder vid Blodtjänst.

Inom **kvalitetsledning och ledningssystem** arbetade vi hårt för att utveckla processerna. LEAN-verksamheten och utvecklingen av processer spreds till hela organisationen genom att utbilda LEAN-utvecklare inom olika verksam-

hetsområden. Personerna som utbildades gjorde övningar som förknippades med verksamhetsplaner som stödjer vår strategi. Våra interna auditeringar förnyades så att de genomförs effektivt och stödjer identifieringen och elimineringen av processers ineffektiva faser.

I slutet av året färdigställde vi blodförsörjningens nationella beredskapsplan i samarbete med sjukvårdsdistrikten, hälsovårdsmyndigheterna, Försörjningsberedskapscentralen och Försvarsmakten. Målet är att göra upp en nationell handlingsmodell för utnämning av blodförsörjningens beredskapsgrupp, dess sammansättning, uppgifter och modell för beslutsfattande samt ett ledningssystem som definierar verkställandet av beslut. Syftet är att förtydliga de olika aktörernas ansvarsområden och roller i blodförsörjningskedjan i störningstillstånd och undantagsförhållanden.

Inom **IT-administrationen** koncentrerade vi oss på att underhålla och stödja slutanvändartjänster och produktionssystem. Vi tog framgångsrikt i bruk de första delarna av ett bassystem för personaladministration och uppdaterade cirkulationssystemet för köpfakturer. De största utmaningarna i den närmaste framtiden gäller uppdatering av blodbanksdatasystemet, laboratoriedatasystemet och webbtjänsterna samt införande av förnyelser i enlighet med Blodtjänsts strategi. Vi bygger upp IT-arkitektur för optimering av en ny slags blodförsörjningskedja och vägledning av blodgivare, så att vi kan inleda smidiga utvecklingsprojekt som stödjer strategin.

Inom **kommunikation och marknadsföring** ligger tyngdpunkten på vägledning av blodgivare enligt blodgrupp och ort. Vi inbjuder och uppmuntrar blodgivare att komma vid rätt tidpunkt och till rätt plats enligt sjukhusens behov. Vi använder många olika kommunikationskanaler, t.ex. riktade textmeddelanden och nyhetsbrev, tidnings-, webb-, radio- och utomhusreklam samt webb-kommunikation.

Sociala medier har blivit en viktig kanal för att uppmuntra såväl blodgivare som nya medlemmar i Stamcellsregistret. Också flera av våra samarbetsparter ordnar kampanjer tillsammans med Blodtjänst i sociala medier. Blodtjänsts Facebook-sida har redan nästan 100 000 följare och används mycket aktivt.

Finlands Röda Kors gemensamma mobilapplikation förnyades och antalet användare överskred redan 50 000. I applikationen kan man t.ex. göra ett lämplighetstest för blodgivning, kontrollera den blodgruppsspecifika blodsituationen och hitta de närmaste blodgivningsställena.

PERSONAL

År 2014 arbetade i medeltal 525 personer vid Blodtjänst, och deras sammanlagda arbetsinsats motsvarar arbetsinsatsen för 449 heltidsanställda (FTE). Personalens medelålder var 42,4 år. Av personalen var 88 % kvinnor och 12 % män. Anställningsförhållandets medellängd var 12,4 år.

Ett viktigt tema inom personalutvecklingen var att göra arbetet smidigare. Vi förnyade vår initiativverksamhet, utbildade LEAN-utvecklare och förverkligade flera LEAN-projekt som gör produktions- och laboratorieprocesserna smidigare och inledde liknande projekt också inom blodgivningen och stödfunktionerna.

Resultaten av vår personalenkät förbättrades betydligt. I undersökningen Finlands bästa arbetsplatser som mäter personalnöjdhet var vårt Trust Index® 69 %,

vilket är en ökning på sex procent jämfört med 2013. De största förbättringarna upplevdes i utbildnings- och utvecklingsmöjligheterna samt i ledningens sätt att samla in förslag och idéer och ge respons om dem. Våra styrkor har hållits på en stabil nivå: stolthet över utfört arbete, arbetsplatsens vänliga atmosfär och arbetsplatsens säkerhet var på toppnivå jämfört med Finlands bästa arbetsplatser. Områden som kräver utveckling var t.ex. frågor som gäller erkännande och belöning. Resultaten utgör en grund för utvecklingsarbete inom olika team och på organisationsnivå.

Förmansträningen fortsatte systematiskt. På förmankliniker och i förmansträningen behandlades under året t.ex. frågor som gäller arbetsförhållanden, modellen för tidigt ingripande, 360°-ledningsutvärderingar, självledning och tidshantering. För nya förman ordnades ett lösningsfokuserat träningsprogram.

Ekonomi och samhällsansvar

Blodtjänst verkar inte i vinstbringande syfte, utan verksamhetens finansiering baserar sig på avgifterna som organisationer inom hälso- och sjukvården betalar Blodtjänst för blodprodukter, övriga produkter och tjänster. Verksamheten stöds inte med offentliga medel och får inte heller ekonomiskt stöd från andra utomstående källor med undantag för vissa stipendier och bidrag som beviljas för forskningsprojekt.

År 2014 uppgick omsättningen för Blodtjänst till 65,8 miljoner euro, vilket är en ökning på 0,4 % jämfört med det föregående året. Intäkterna för försäljning av blodprodukter hölls på samma nivå som 2013. Omsättningen för laboratorieundersökningar ökade med 500 000 euro (7,5 %). Också Blodtjänsts nyaste verksamhetsområden fortsatte växa under 2014: omsättningen för blodbanksverksamheten ökade med 40 %, cellterapiprodukter (förmedlade ATMP-läkemedel) med 25 % och Cellproduktionscentralen med 14 %. Trots tillväxten är omsättningen för dessa verksamhetsområden ännu relativt liten. Intäkterna för försäljning av plasmaramaterial minskade med 600 000 euro (9 %) jämfört med föregående år. Försäljning av plasma minskade delvis på grund av att insamlingen av blod minskade år 2014, men den största orsaken var att insamlingen av aferesplasma minskade innan hela plasmaaferesverksamheten lades ner.

Vid redovisningsperiodens slut uppgick Blodtjänsts kapital till totalt 60,9 milj. euro. Av balansräkningens slutsumma på 69,9 milj. euro var 35,4 milj. euro placerade i finansieringsvärdepapper i slutet av 2014. Blodtjänst hade 19,0 milj. euro i penningmedel och bankfordringar, och av detta var 18,8 milj. euro depositioner på FRK:s koncernkonto.

Blodtjänst uppgör resultaträkning och balansräkning som beskriver verksamheten. År 2014 uppgick redovisningsperiodens resultat till 5,9 milj. euro (2,4 milj. euro år 2013). Blodtjänsts resultat ingår som en del i Finlands Röda Kors resultat. Vid tidpunkten för publicering av Blodtjänsts årsberättelse har FRK:s revisionsberättelse ännu inte färdigställts.

Väsentliga mått på Blodtjänsts samhällsansvar är förutom nyckeltal enligt GRI-regelverket (Global Reporting Initiative) även mått som beskriver blodgivningsverksamheten, användningen av blodprodukter och blodtransfusioners säkerhet.

Mått på samhällsansvaret

	2014	2013	2012
Ekonomiska mått			
Omsättning, 1000 EUR	65 836	65 569	65 956
Material och tjänster, 1000 EUR	-17 104	-16 349	-17 762
Personalkostnader, 1000 EUR	-25 881	-27 168	-29 247
Miljömessiga mått			
Elförbrukning, MWh (*)	5 788	5 850	5 843
Vattenförbrukning, m ³ (*)	10 450	10 080	9 922
Fjärrvärmeförbrukning, MWh (*)	4 471	4 290	4 649
Resedygn	12 065	12 417	14 412
CO ₂ -utsläpp, inrikesflyg, kg	26 256	28 017	47 884
CO ₂ -utsläpp, utrikesflyg, kg	110 044	94 573	120 239
Brännbart avfall, kg (*)	41 500	27 300	26 950
Sorterat kommunalt avfall, kg (**)	155 000	155 200	149 000
Problemafval, kg (*)	9 100	7 700	12 000
Sociala mått			
Antal anställda (heltidsanställda i arbete, årsmedeltal)	458	506	575
Sjukfrånvaro, dagar	5 115	5 240	5 143
Olycksfall i arbetet	19	25	30
Fortbildning av personal, 1000 EUR	-272	-156	-269
Fortbildning av personal, EUR/person	-519	-308	-468
Personalnöjdhet, Trust Index® totalpoäng	69 %	63 %	-
Kundnöjdhet, blodproduktkunder (totalt medeltal av skolvitsorden)	9,2 n=189	-	-
Övriga verksamhetsmätare			
Antal blodgivning (helblod och afereser)	220 980	227 610	250 999
Antal blodgivare (helblod och afereser)	127 000	131 976	143 563
Röda blodkroppar, fria från vita blodkroppar, antal sålda	204 134	212 654	230 770
Blodplättsprodukter, antal sålda	37 635	37 234	40 342
Bloddonationer som förblivit helt oanvända	3 816	4 279	4 191
Rapporterade biverkningsreaktioner av blodtransfusion	257	258	260
Antal förmedlade stamcellstransplantat	159	146	127
Stamcellsregistrets medlemsantal (31.12.)	25 580	22 560	-
Antal vetenskapliga publikationer	34	55	47

* Stenhagen, Helsingfors

** I mängden avfall som måste grävas ner ingår också det avfall som den mobila blodtjänstenheten i Helsingfors ger upphov till.

SIFFROR OM BLODTJÄNST

Försäljning av blodprodukter till sjukhusen

Produkt, antal enheter	2012	2013	2014	Förändring % 2013/2014
Röda blodkroppar, fria från vita blodkroppar	230 770	212 654	204 134	-4,0
Blodplättsprodukter (4 donatorer/produkt)	40 342	37 234	37 635	+1,1

Användningen av röda blodkroppar fortsatte minska, men behovet av blodplättar började på nytt öka något.

Donerat helblod som utnyttjats för framställning av blodprodukter år 2014

	röda blodkroppar	blodplättar**
Produkter för behandling av patienter	93 %	91 %
Avskrivningar med anknytning till blodgivning	2 %	-
Avskrivningar med anknytning till laboratorieresultat och framställningsprocesser	2 %	2 %
Utgångna produkter*	3 %	7 %

* Utgångna röda blodkroppar levereras för användning som råmaterial för ett läkemedel mot porfyri (en sällsynt ämnesomsättningsjukdom).

** Andelar helblod som har använts för framställning av blodplättar.

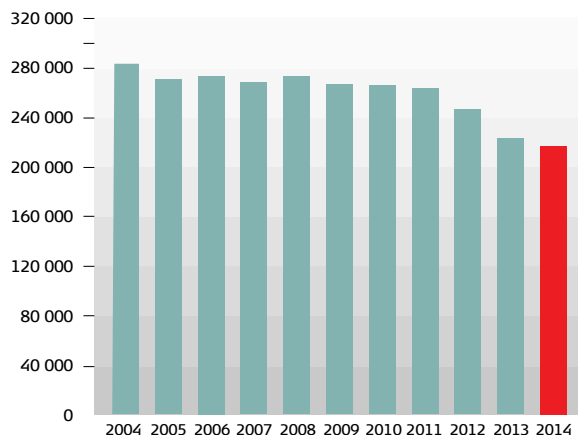
I Finland används blodet effektivt i patientvården.

Finländarnas fördelning enligt blodgrupp Nya blodgivare 2014

A+	A-	B+	B-	AB+	AB-	O+	O-
35 %	5 %	15 %	2 %	7 %	1 %	30 %	5 %

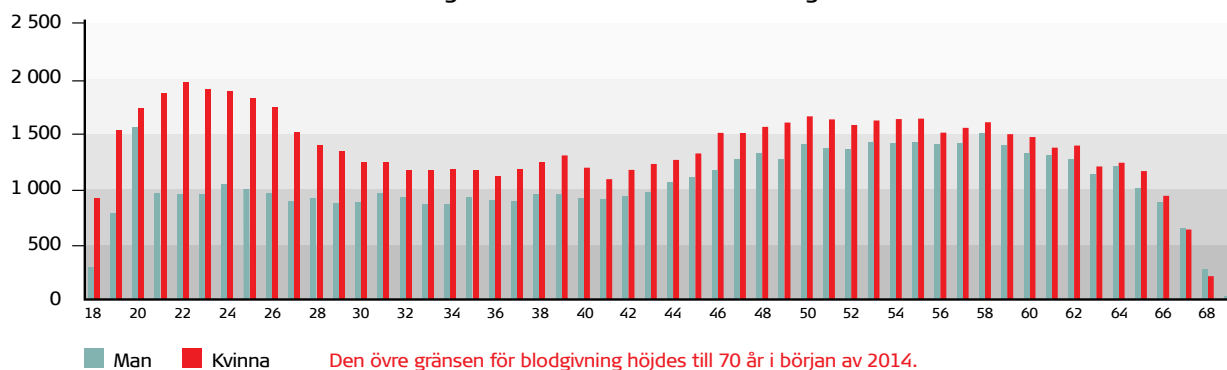
Blodgivare instrueras att komma till blodgivning enligt blodgrupp.

Helblodgivning 2004–2014

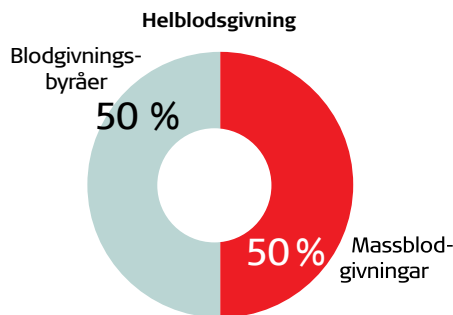

Blod insamlas enligt sjukhusens behov, så mängden varierar från år till år. År 2014 gavs dessutom plasma cirka 3 200 gånger och blodplättar cirka 1 300 gånger (afereser).

Blodgivarnas ålders- och könsfördelning 2014

Den övre gränsen för blodgivning höjdes till 70 år i början av 2014.

Massblodsgivningarnas andel av det insamlade blodet har ökat och nu insamlas redan hälften av blodet av den mobila blodtjänsten.

Antal blodgivare med bekräftade positiva utslag vid infektionsundersökningar 2010–2014					
	2010	2011	2012	2013	2014
Hepatit B	4	1	2	1	3
Hepatit C	6	9	15	9	4
HIV	3	0	1	0	2
Syfilis	3	0	51*	6	5

* Testet förändrades 2012. Det nya testet för antikroppar mot syfilis hittar förutom färskta infektioner även gammal, behandlad smitta som inte är smittsam och inte kräver behandling.

Noggrant urval av donatorer och tillförlitlighet garanterar att infektionstesterna avslöjar endast få bärare av HIV- och hepatitvirus.

Stamcellstransplantat som Stamcellsregistret har förmedlat 2012–2014

Totalt antal förmedlade stamcellstransplantat

	2012	2013	2014
Benmärgstransplantat	22	29	21
Stamcellstransplantat från blod	79	97	121
Placentablodstransplantat	11	7	5
Lymfocyttransplantat	15	13	12
Totalt	127	146	159*

* Siffran omfattar 15 transplantat som förmedlats till patienter hos Blodtjänsts estniska samarbetspart, transplantationscentrum i Tartu.

Nuförtiden är stamcellstransplantat från blod det klart vanligaste sättet att samla in stamceller.

Från finländsk donator till finländsk patient

	2012	2013	2014
Benmärgstransplantat	6	8	4
Stamcellstransplantat från blod	15	13	23
Placentablodstransplantat	2	0	0
Lymfocyttransplantat	3	2	1
Totalt	26	23	28

Från utländsk donator till finländsk patient

	2012	2013	2014
Benmärgstransplantat	15	18	15
Stamcellstransplantat från blod	62	80	71
Placentablodstransplantat	3	1	1
Lymfocyttransplantat	12	10	8
Totalt	92	109	95

Från finländsk donator till utländsk patient

	2012	2013	2014
Benmärgstransplantat	1	3	1
Stamcellstransplantat från blod	2	4	14
Placentablodstransplantat	6	6	4
Lymfocyttransplantat	0	1	2
Totalt	9	14	21

Stamcellsregistret är internationell verksamhet. Blodtjänsts kurierer hämtar stamcellstransplantat för patienterna även utomlands.

Blodtjänsts laboratorieundersökningar för hälsovårdsenheter

Undersökningar för utredning av blödning och blodpropps-bildning	8 284
Blodgruppsundersökningar totalt	12 054
Undersökningar av antikroppar mot röda blodkroppar	4 036
Krävande undersökningar av antikroppar mot röda blodkroppar	1 383
Brådska och under jourtid utförda kompatibilitetstester	2 070
Undersökningar av prover från rådgivningarna	83 017
Vävnadskompatibilitetstester	13 860
Trombocytundersökningar	490

Organtransplantationer i Finland 2010–2014

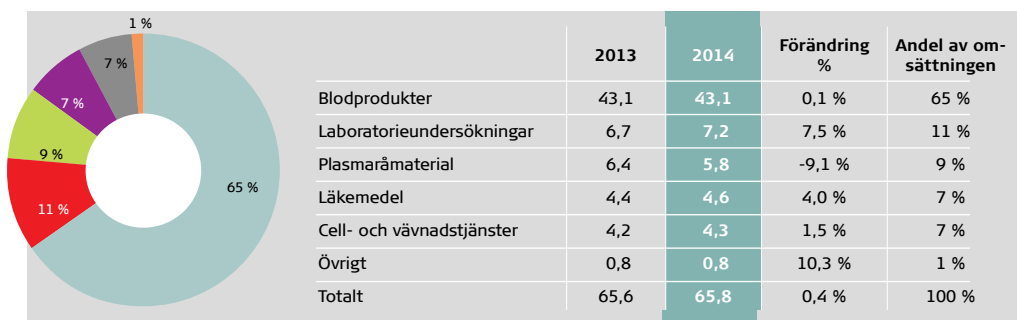
	2010	2011	2012	2013	2014
Njure	175	177	199	189	240
Lever	50	56	52	49	59
Hjärta	22	18	22	21	24
Lungor	15	23	26	15	15
Hjärta-lungor	0	0	1	0	2
Bukspottkörtel	2	1	8	10	15
Bukspottkörtels cellö	8	6	1	0	0
Tunntarm	1	0	2	1	0
TOTALT	273	281	311	285	355
Från döda organdonatorer i Finland	92	92	107	95	120
Från levande organdonatorer i Finland (njure)	11	13	11	13	15

Blodtjänsts tillstånd samt ackrediteringar, kontroller och auditeringar som utfördes vid Blodtjänst 2014

Tillstånd	6
Ackrediteringar	3
Kontroller	5
Externa auditeringar	2
Interna auditeringar	16
Blodtjänsts auditeringar av leverantörer	8

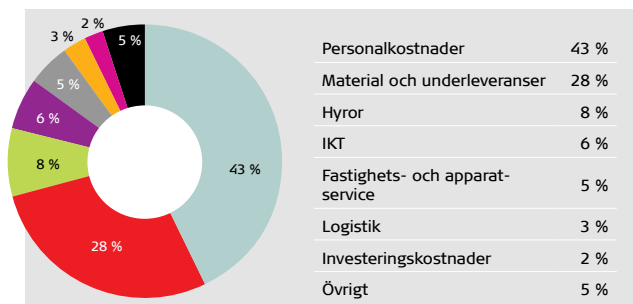
Blodtjänst utför vävnadstypningen för alla organtransplantationer och stamcellstransplantationer i Finland.

Omsättning enligt produktgrupp

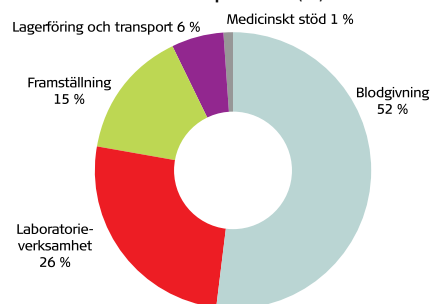
Största delen av Blodtjänsts omsättning kommer från blodprodukter.

Fördelning av kostnaderna 2014

Blodtjänsts kostnader består till största delen av personalkostnader.

Fördelning av kostnaderna för en blodpåse 2014 (%)

Kostnaden för en blodprodukt består av många olika faktorer.

Personal totalt

	2013	2014
Personal totalt 31.12.	537	529
Fast anställda	470	433
Visstidsanställda	42	55
Personal som inkallas vid behov	25	41
Heltidsanställda (FTE) (genomsnitt)	492	449
Personal (genomsnitt)	585	525
Heltidsanställda i arbete (genomsnitt)	506	458

Blodtjänsts genomsnittliga personalantal sjönk jämfört med det föregående året.

Personalens utbildning (%)

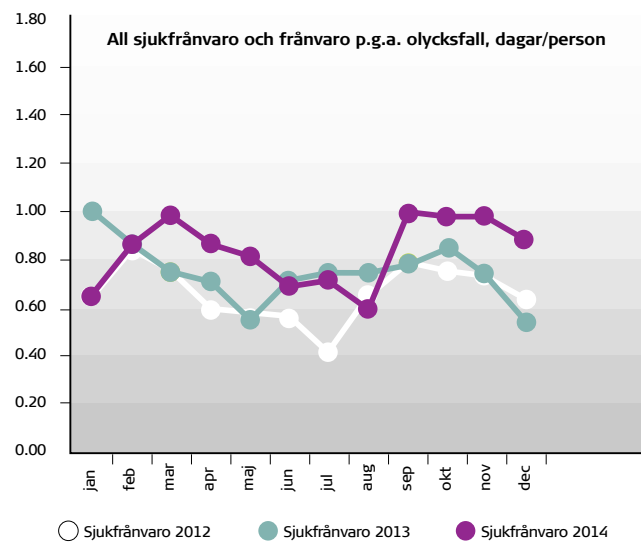
	2014
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD sjukskötare, specialsjukskötare, hälsovårdare	32 %
LABORATORIUM laboratorieskötare, laborant, laboratorieanalytiker, bioanalytiker, speciallaboratorieskötare	18 %
SOCIALVÅRD OCH ÖVRIG VÅRD närvårdare, primärskötare	10 %
NATURVETENSKAPER fil.kand., fil.lic., fil.mag., fil.dr	9 %
MEDICIN med.lic., med.dr, specialistläkare	3 %
EKONOMI merkonom, stud.merkonom, merkant, tradenom, ekonom	5 %
FARMACI farmaceut, provisor, farmanom	3 %
TEKNIK ingenjör, diplomingenjör, tekniker eller annan teknisk utbildning	3 %
Övrig utbildning	17 %

Specialister av många olika områden arbetar vid Blodtjänst.

Fördelning av personalen inom organisationen (%)

	2014
Blodgivning	41 %
Laboratorietjänster	20 %
Blodprodukter och plasmaläkemedel	14 %
Forskning och celltjänster	8 %
Övrigt	17 %

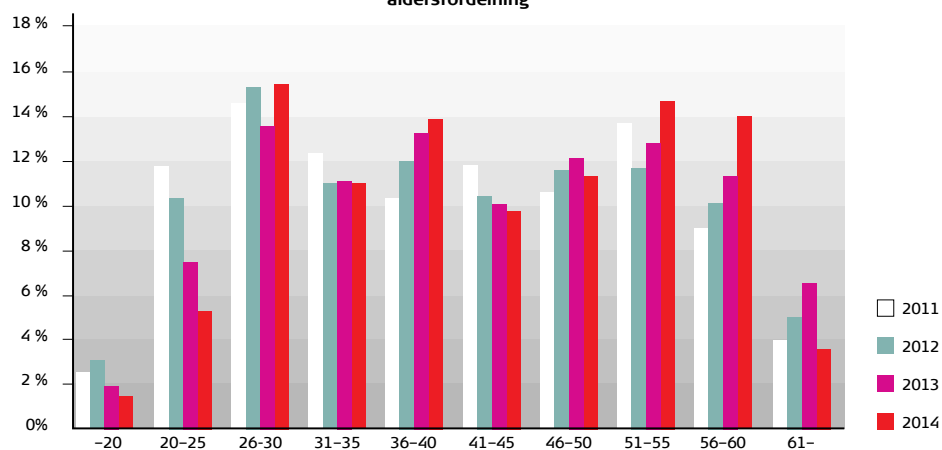
Totalt 41 % av personalen arbetar inom blodgivningsverksamheten.

○ Sjukfrånvaro 2012 ● Sjukfrånvaro 2013 ● Sjukfrånvaro 2014

Sjukfrånvaro och frånvaro p.g.a. olycksfall har stått kvar på en låg nivå.

Personalens åldersfördelning

Personalens medelålder i 2014 var 42,4 år.

Blodtjänstbyråerna

Blodtjänstcentret

Helsingfors, Stenhagen
Stenhagsvägen 7
00310 Helsingfors
tfn 029 300 1020
Infotelefon/rådgivning tfn
0800 0 5801
(vardagarna kl. 8-17)

Esbo
Affärscentret Iso Omena
Biskopsbron 9
02230 Esbo

Helsingfors, Sanomahuset
Tölöviksgatan 2
00100 Helsingfors

Jyväskylä
Kalevankatu 8
40100 Jyväskylä

Kuopio
Puijonkatu 23
70100 Kuopio

Lahtis
Affärscentret Trio Hansakuja
Handelsgatan 10
15140 Lahtis

Seinäjoki
Kauppakatu 26
60100 Seinäjoki

Tammerfors
Järnvägsgatan 21 B
33100 Tammerfors

Uleåborg
Storgatan 32 C
90100 Uleåborg

Åbo
Universitetsgatan 16 C
20100 Åbo

Blodtjänst arrangerar via den mobila blodtjänsten massblodgivningar i många städer och kommuner. Kolla den mobila blodtjänstens kalender på vår web sida:
www.blodtjanst.fi

Röda Korset
Blodtjänst

www.blodtjanst.fi